ID-DIRETTORAT GĦAL KWALITÀ U STANDARDS FL-EDUKAZZJONI
Id-Dipartiment tat-Tmexxija tal-Kurrikulu
It-Taqsima tal-Assessjar Edukattiv

L-Eżamijiet Annwali tal-Iskejjel Sekondarji 2014

IT-TIELET SENA L-ISTUDJI SOĊJALI (*Ġenerali*) L-Iskema tal-Marki

Taqsima A

1. iċ-ċittadin	2. l-kultura	3. globali	4. normi	5. multikulturali
6. r-riżors uman	7. dritt fundamentali	8. is-servizzi soċjali	9. impjieg	10. paċi

10 marki

Taqsima B

1. c	2. b	3. c	4. b	5. a
6. a	7. c	8. b	9. c	10. c

10 marki

Taqsima C

Numru	Marki	Tweġibiet *Dawn it-tweġibiet huma biss indikattivi. Kull opinjoni oħra relevanti u valida għandha tkun aċċettata.*
1	1,1 (2)	**Falz** – Il-kultura Maltija hija multikulturali għax fiha ħafna influwenzi barranin.
2	1,1 (2)	**Veru** – L-irwoli tagħna jinbidlu aktar ma nikbru u minħabba li s-soċjetà dejjem tinbidel.
3	1,1 (2)	**Falz** – Le, għax m'hemmx għalfejn ikollok mudell modern ta' mowbajl biex tinqeda.
4	1,1 (2)	**Veru** – Il-festi Maltin ilhom jiġu ċċelebrati għal żmien twil u saru parti mill-kultura Maltija.
5	1,1 (2)	**Veru** – In-normi huma regoli mhux miktuba u jgħinu biex in-nies ikunu iżjed integrati.
TOTAL	**10**	

Taqsima D

Numru	Marki	Tweġibiet *Dawn it-tweġibiet huma biss indikattivi. Kull opinjoni oħra relevanti u valida għandha tkun aċċettata.*
1	5	Id-dmirijiet u d-drittijiet jiddependu fuq xulxin; wieħed ma jaħdimx mingħajr l-ieħor. Il-bniedem għandu d-dritt li jiġi rispettat, iżda fl-istess ħin irid jirrispetta lil ħaddieħor.

2	5	**Kontroll soċjali** huwa sistema ta' kif tiġi kkontrollata l-imġiba ta' individwi u ta' gruppi. Il-kontroll isir permezz ta' regoli, liġijiet, użanzi u normi, tradizzjoni u kultura, kif ukoll permezz ta' sanzjonijiet.
3	1,1,1,1,1 (5)	Eżempji ta' elementi multikulturali mill-kultura lokali jinkludu: • Il-lingwa Maltija għandha influwenzi semitiċi u romanzi • Il-festi tradizzjonali Maltin huma influwenzati minn pajjiżi Ewropej, bħall-Italja u Spanja • Ħafna djar Maltin, pereżempju l-palazzi tal-Belt u l-Imdina, huma influwenzati minn stili arkitettoniċi barranin, pereżempju mill-Italja u Franza • L-ikel tradizzjonali Malti huwa influwenzat minn ikel Ewropew, Semitiku kif ukoll Amerikan • L-ilbies li l-Maltin libsu matul is-sekli kien minn dejjem influwenzat minn stili barranin.
4	5	**Identità lokali** hija meta persuna tifhem x'inhu postha u l-irwol tagħha fil-lokalità jew raħal li tgħix fih. **Identità nazzjonali** hija dik fejn bniedem iħossu parti minn pajjiż, iħossu parti mill-kultura nazzjonali u jħaddan tradizzjonijiet komuni.
5	5	**Identità Ewropea** hija meta persuna tħossha li hi parti minn kultura ikbar minn dik nazzjonali; tħossha membru ta' kultura Ewropea li tħaddan valuri bħad-demokrazija, is-solidarjetà u t-tolleranza. **Identità globali** hija meta persuna tħossha li hi parti minn kultura globali u li d-dinja hija d-dar tagħha u l-bnedmin l-oħra huma ħutha.
TOTAL	**25**	

Taqsima E

Numru	**Marki**	**Tweġibiet**
1	1,4 (5)	a) 2001-2010 b) Għaliex it-tfal huma ċ-ċittadini adulti ta' għada u jekk jitrawmu fil-valuri tal-paċi, la jikbru jgħixu fuq dawn il-valuri, u b'hekk jiksru ċ-ċirku tal-vjolenza u l-inġustizzja.
2	2,2,2 (6)	**Paċi**: li kulħadd jgħix f'armonija ma' ta' madwaru. **Solidarjetà**: sens ta' unità u appoġġ li għandhom il-membri fl-istess grupp. **Tolleranza**: il-kapaċità li tisma' u taċċetta li hemm min hu differenti minnek fil-ħsieb u fl-imġiba.
3	3,3 (6)	• Iż-żgħażagħ jużaw il-midja bħala mezz ta' komunukazzjoni globali. • Iżommu ruħhom aġġornati ma' dak li qed jiġri madwarhom fil-komunità globali. • Parteċipazzjoni f'attivitajiet li jippromovu s-solidarjetà mal-foqra. • Tnaqqis fil-ħela ta' karti, l-ilma u l-elettriku. *L-istudenti għandhom jagħtu żewġ eżempji. Risposti oħra relevanti għandhom jiġu aċċettati.*
4	2,2 (4)	Hawnhekk l-istudenti għandhom isemmu żewġ eżempji ta' proġetti fl-iskola, fosthom *EkoSkola*, *Global Education Week*, *e-Twinning* u oħrajn.

5	4	• Is-Samit 5+5 li ġab flimkien ħames pajjiżi Ewropej li qegħdin fil-Mediterran ma' ħames pajjiżi Għarab fit-tramuntana tal-Afrika. • L-għajnuna umanitarja li tat Malta fil-kriżi tal-Libja.
TOTAL	**25**	

Taqsima F: Komponiment

Fil-komponiment, l-istudenti għandhom juru li jafu s-suġġett, jagħtu definizzjonijiet ċari u joħorġu b'ideat rilevanti. L-20 marka jitqassmu kif ġej:

17-20 – Tajjeb ħafna
13-16 – Tajjeb
10-12 – Mhux Ħażin
0 - 9 – Mhux tajjeb

Numru	Marki	Tweġibiet
1	20	• L-elementi li jsawru l-kultura huma: il-lingwa, il-valuri, it-teknoloġija, in-normi u t-tradizzjonijiet. Dawn huma marbutin mal-qagħda ġeografika tal-pajjiż. L-istudenti għandhom ifissru kull element u juru li jafu kif dan jikkontribwixxi għall-identità Maltija.
2	20	• Is-soċjetà titlob li l-individwi jġibu ruħhom b'mod tajjeb u li jimxu man-normi. • Il-kontroll soċjali jista' jkun formali permezz ta' regoli miktuba u liġijiet. • Kontroll informali jseħħ permezz ta' normi u dak li s-soċjetà tistenna mingħand il-membri tagħha. Iseħħ ukoll permezz tat-trobbija tajba u l-internalizzazzjoni ta' valuri, konformità, sanzjonijiet pożittivi u negattivi.
3	20	• L-istituzzjoni hija mekkaniżmu jew struttura li ġġib l-ordni soċjali. Il-komunità lokali għandha ħafna istituzzjonijiet soċjali fosthom il-familja u l-iskola. • Istituzzjonijiet oħra jistgħu jinkludu organizzazzjonijiet formali bħall-gvern u s-servizzi pubbliċi. • L-irwol tagħhom huwa li jġibu kooperazzjoni u għajnuna lill-individwi. L-istudenti huma mitluba li jiddeskrivu l-istituzzjonijiet tar-raħal li jgħixu fih.
4	20	• Il-valuri li jħaddnu ċ-ċittadini jissejħu valuri ċiviċi u dawn jinkludu s-solidarjetà, it-tolleranza, ir-rispett lejn il-wirt storiku u lejn l-ambjent, u fuq kollox il-parteċipazzjoni f'attivitajiet tal-komunità. Id-dmir li jivvota u li jħallas it-taxxi huma wkoll valuri ċiviċi. L-istudenti għandhom juru li jafu x'inhuma dawn il-valuri.
TOTAL	**20**	

Total: 100 marka